

گبر

خبر

لزوم حفاظت از تنوع زیستی خاک

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم: تنوع زیستی خاک شامل انواع موجودات زنده از گیاهان و میکروارگانیسم‌ها تا مهردهاران می‌باشد.

معاون محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی به مناسبت روز جهانی خاک تاکید کرد: حفاظت از خاک ضامن امنیت غذایی کشور، سلامت محیط زیست، حفظ تنوع زیستی، تعادل اقلیم و پایداری توسعه و لازم است به برنامه‌ریزی، سیاستگذاری و اجرای برنامه‌های حفاظت از خاک و افزایش آگاهی‌های عمومی بهره‌برداران از منابع خاک اقدام کنیم و آن را برای نسل‌های حاضر و آتی حفاظت کنیم.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی سازمان حفاظت محیط زیست، در متن پیام کیومرث کلانتری آمده است: «خاک پس از هوا و آب مهم‌ترین مولفه محیط زیست در زیست‌کره است به طوری که تمام شئون حیات بشری با آن مرتبط و وابسته به این منبع ارزشمنداست.

" روز جهانی خاک" مصادف با ۵ دسامبر(۱۵ آذر)، توسط اتحادیه بین‌المللی علوم خاک در سال ۲۰۰۲ به دنیا معرفی شد. این روز هر ساله با هدف جلب توجه جهانیان به اهمیت خاک به عنوان یک بخش حیاتی و مهم سیستم طبیعی و همین طور حیات بشر برگزار می‌شود. شعار سال ۲۰۲۰ روز جهانی خاک تحت عنوان " خاک را زنده نگه دارید، از تنوع زیستی خاک محافظت کنید" تعیین شده است که هدف آن ارتقای آگاهی نسبت به اهمیت حفظ سلامت اکوسیستم‌ها، مقابله با از دست دادن تنوع زیستی خاک و افزایش رفاه انسان است.

تنوع زیستی خاک شامل انواع موجودات زنده از گیاهان و میکروارگانیسم‌ها تا مهردهاران می‌باشد. تنوع زیستی یک منبع تجدید ناشدنی است که حتی با تکنولوژی‌های نوین هم قابل جبران و احیا مجدد جهانین به اهمیت خاک به عنوان یک بخش حیاتی و مهم سیستم طبیعی و همین طور حیات بشر برگزار می‌شود. شعار سال ۲۰۲۰ روز جهانی خاک تحت عنوان " خاک را زنده نگه دارید، از تنوع زیستی خاک محافظت کنید" تعیین شده است که هدف آن ارتقای آگاهی نسبت به اهمیت حفظ سلامت اکوسیستم‌ها، مقابله با از دست دادن تنوع زیستی خاک و افزایش رفاه انسان است.

تنوع زیستی خاک شامل انواع موجودات زنده از گیاهان و میکروارگانیسم‌ها تا مهردهاران می‌باشد. تنوع زیستی یک منبع تجدید ناشدنی است که حتی با تکنولوژی‌های نوین هم قابل جبران و احیا مجدد جهانین به اهمیت خاک به عنوان یک بخش حیاتی و مهم سیستم طبیعی و همین طور حیات بشر برگزار می‌شود. شعار سال ۲۰۲۰ روز جهانی خاک تحت عنوان " خاک را زنده نگه دارید، از تنوع زیستی خاک محافظت کنید" تعیین شده است که هدف آن ارتقای آگاهی نسبت به اهمیت حفظ سلامت اکوسیستم‌ها، مقابله با از دست دادن تنوع زیستی خاک و افزایش رفاه انسان است.

خاک یک منبع زنده است که بیش از ۲۵ در صد از تنوع زیستی را در خود جای داده است. تخمین زده شده که حدود ۹۰درصد موجودات زنده، بخشی از چرخه حیات خود را در خاک می‌گذرانند. ارگانیسم‌های خاک می‌توانند آلودگی‌های خاص را از بین ببرند. با واقع گیاهان به همراه سایر موجودات زنده خاک، یک جهان پهناور از تنوع زیستی را تشکیل می‌دهند که با حمایت و تعدیل فرایندهای اصلی بیوزئوشیمیایی، سلامتی و حاصلخیزی خاک را حفظ می‌کنند و زندگی روی کره زمین را امکانپذیر می‌سازند.

فنون و فلور خاک، ساختاری را ایجاد می‌کند که موجب هوادهی خاک و در نتیجه نفوذ و تصفیه و ذخیره آب می‌شود. افزایش نفوذپذیری زمین به آب، ضمن جلوگیری از سیل و فرسایش خاک باعث جذب آلودگی‌هایی از جمله باکتری‌ها و ویروس‌ها به ذرات خاک می‌شود و در نتیجه پاکیزگی و ایمنی آب و سایر زیستمدان خاک را فراهم می‌سازد. هر قدر تنوع زیستی خاک بیشتر باشد، فرآیندهای مفیدی نظیر تصفیه، زیست پایایی و پاکسازی خاک از آلودگی‌ها حتی آلودگی‌های شیمیایی، بهتر و کامل‌ر انجام خواهد شد. خاک نه تنها بستری برای حفظ آب و غذاست بلکه موجب متعادل نگه‌داشتن شرایط اقلیمی نیز می‌شود. ارگانیسم‌ها و تنوع زیستی غنی خاک، با ذخیره بیشتر و بهتر کربن در خاک، موجب کاهش گازهای گلخانه‌ای که عامل تغییر اقلیم و گرم شدن جو زمین هستند، می‌شوند. حدود ۲۰۰۰ میلیارد تن کربن در خاک وجود دارد که تقریبا ۳۱۵ برابر میزان کربنی است که در حال حاضر در جو زمین رها می‌شود. یکی از مواردی که خاک را به چنین مولفهای بنیادی در راهکار توقف تغییر اقلیم مبتدل می‌کند، قابلیت بیوزئوشیمیایی، مدت کربن است. کربنی که در صورت باقی ماندن در سطح، تنها ۱ یا ۲ سال عمر می‌کند می‌تواند در خاک، صدها و حتی هزاران بار باقی بماند. کربن در ترکیب با کانی‌های خاک، تثبیت می‌شود و قابلیت بازگشت به جو زمین به عنوان گازهای گلخانه‌ای را نخواهد داشت. علاوه بر این،، خاکی که مقدار زیادی از کربن را ذخیره می‌کند سالم، حاصلخیز و قابل انعطاف و قادر به نگهداری مقدار زیادی آب و مواد مغذی است بنابراین برای حفظ سلامت خاک بایستی در وهله نخست آن را آلوده نکرد و ثانیاً با استفاده از روش‌های نوین مدیریت و کشاورزی از جمله رعایت تناوب زراعی و استفاده از کودهای آلی و زیستی، توان بیولوژیک و سلامتی خاک را برای حفظ اجزای تنوع زیستی، ذخایر ژنتیک و سلامت بشرافزایش داد.

در عصر کنونی فرسایش خاک در کنار تغییر اقلیم، دو چالش مهم و اولویت‌دار در سطح جهانی هستند. در سطح کشور نیز متأسفانه جزء یکی از کشورهای با نرخ تخریب و فرسایش شدید خاک هستیم. حفاظت از خاک ضامن امنیت غذایی کشور، سلامت محیط زیست، حفظ تنوع زیستی، تعادل اقلیم و پایداری توسعه است و بر همه ما لازم است با درک صحیح از ارزش‌های بالای خاک نسبت به برنامه‌ریزی، سیاستگذاری، اجرای برنامه‌های متناسب با حفظ خاک و افزایش آگاهی‌های عمومی بهره برداران از منابع خاک اقدام و آن را برای نسل‌های حاضر و آتی حفاظت کنیم.

زیست‌بوم

کوتاه از دنیای محیط زیست

شکار غیرمجاز میش وحتشی در منطقه حفاظت‌شده شرا/ شکارچیان تحت تعقیب

شکار غیرمجاز میش وحشی در منطقه حفاظت‌شده شرا/ شکارچیان تحت تعقیب

به خاطر سرعت بالا و برخورد با جدول متوقف شد و این بار دو شکارچی با لاشه حیوان و سلاح غیر مجاز پیاده متواری شدند.
شناسانلو اظهار کرد: از این خوردو مدارک شناسایی دو شکارچی، سسیرایی میش وحشی و چاقوی شکاری کشف شد و خودرو هم به نیروی انتظامی برای توقیف، تحویل شد.
او ادامه داد: این دو شکارچی غیر مجاز که بومی منطقه شرا و روستاهای اطراف آن هستند و هم اکنون تحت تعقیبند و پیش از این سابقه شکار و صید غیر مجاز را هم داشته اند.

۳۷
سرشماری وحوش مناطق حفاظت شده استان همدان/ شناسایی ۳۱۵ گونه جانوری در استان

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان همدان از سرشماری وحوش در مناطق حفاظت شده محیط زیست استان از اول دی ماه خبر داد.

محسن جعفری‌نژاد، مدیرکل حفاظت محیط زیست استان همدان گفت: سرشماری وحوش در استان به مدت ۶ روز، در ۶ منطقه حفاظت شده استان انجام می‌شود.

او افزود: دیروز عصر با شنیدن صدای شلیک گلوله، محیط‌بانان منطقه شرا به نزدیکی محل شلیک رفتند اما با غروب آفتاب جستجو را متوقف و در جاده‌های منتهی به منطقه حفاظت شده کمین کردند.

رئیس اداره حفاظت محیط زیست شهرستان همدان ادامه داد: بعد از کمین، آن‌ها به دستگاه پیکان وانت مشکوک شدند و به راننده آن دستور ایست دادند اما راننده خودرو از بیراهه متواری شد و بعد از نیم ساعت تعقیب و گریز، خودروی آن‌ها

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم: **تالاب‌های فصلی، طبیعی و انسان ساخت استان همدان با آغاز فصل مهاجرت پرندگان آزادپرواز محلی امن برای زمستان گذرانی و تخم‌گذاری پرندگان شده است.**

بارش‌های پاییزی بار دیگر شوق و شور را به تالاب‌های این استان بازگرداند تا بتواند محلی برای دورهمی پرندگان مهاجر و بیان رنج صدها و بلکه هزار کیلومتر از مسیر طی شده باشند.
استان همدان دارای سه تالاب طبیعی به نام‌های چم‌شور،آق گل و پیرسلمان بوده و تالاب‌های مصنوعی شامل اکیانان، شیرین سو، آیشینه و سد کلان ملایر در مناطق تحت مدیریت محیط زیست این استان قرار دارند.

تالاب‌های طبیعی و فصلی به همراه آبگیرهای کوچک و بزرگ به محلی برای آبنوع پرندگان

تبدیل شده و برخی از پرندگان ترجیح می‌دهند به جای ادامه سفر، این محل‌ها را برای زمستان

گذرانی انتخاب کنند.

طبیعت دوستان نیز با حضور در حاشیه تالاب‌ها به انعکاس دورهمی، پرواز پرندگان و زیبایی‌های این اکوسیستم طبیعی پرداخته تا بتوانند زیبایی خلقت و اهمیت وجودی این نظام حیات بخش زندگی را به خوبی منعکس و معرفی کنند.

با وجود این همه اهمیت و زیبایی اما تن رنجور تالاب‌ها از زخم‌های بی‌شمار بشر در امان نماند و تملایات بشری سودجویان به ویژه حفر متعدد چاه‌های غیرمجاز در حاشیه آن‌ها موجب آسیب به این زیبایی خلقت شده است.

در آخرین ماه فصل پاییز با بارش باران، جاری شدن سیلاب و ارتفاعات بار دیگر زندگی در رگه‌های زمین جاری شده و تالاب‌ها خوشحال از این وضعیت، خوان خود را برای میزبانی از پرندگان مهاجر گسترانیده اند تا بتوانند شمار زیادی از پرندگان را در قلب خود جای دهند.

او با به کارگیری ۲۵ نیروی محیط‌بان برای این سرشماری‌ها خبر داد و افزود: سرشماری وحوش در مناطق حفاظت‌شده، شرا در همدان، ملوسان در نهاوند، خان گرمز در تویسرکان، لشگردر و گلپر آباد در ملایر و الما بلاق در اسداباد و هرکدام طی یک روز انجام می‌شود.

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان همدان با اشاره به تنوع زیستی ۳۱۵ گونه جانوری در مناطق حفاظت‌شده استان ادامه داد: در سرشماری پارسال ۲۴ گونه پستستاندار، ۱۹۲ گونه پرنده، ۴۵ گونه خزنده، ۳۹ گونه ماهی و ۴ گونه دوزیست شناسایی شده است.

جعفری نژاد ادامه داد: با سرشماری وحوش از تغییر زیستگاهی و کوچ حیوانات مطلع می‌شویم و علاوه بر آن گونه‌های در معرض خطر استان هم شناسایی می‌شود.
او اظهار کرد: ما در حوزه مجوز شکار برای حیوانات چهار پا ممنوعیت داریم و در مورد پرندگان نیز با توجه به بیماری آنفلوانزا در کشور هیچ مجوزی امسال نداده ایم.

۳۷
ظهور غاز پیشانی سفید کوچک پس

آبه این تالاب و مسدود کردن چاه‌های غیرمجاز توسط شرکت آب منطقه‌ای در احیای تالاب موثر بوده است.

وی ادامه داد: تالاب پیرسلمان نیز بیش از هشت سال است که همچنان آب در آن جریان دارد اما «چم شور» به طور مقطعی پر آب شده و به علت فصلی بودن، تغییر کاربری‌های فراوان در حاشیه آن، برداشت از سفره‌های زیرزمینی هم اینک خشک شده است.

معاون محیط طبیعی حفاظت محیط زیست استان همدان بیان کرد: برخی از تالاب‌های این استان نیز دست ساخت و به مثابه سد هستند و کارکرد آن‌ها برای استفاده مصارف خانگی و آب آشامیدنی است با این وجود می‌توان آنها را نیز تالاب تلقی کرد.

تغذیه سفرها و منابع زیرزمینی، پاکسازی و تلطیف هوا، تامین غذا و آب، جذب آلاینده‌ها، کنترل سیلاب و خشکسالی از جمله مزیت‌های وجود تالاب است که «مهدی صفی‌خانی» معاون محیط طبیعی حفاظت محیط زیست استان همدان برآن تاکید جدی دارد.

«مهدی صفی‌خانی» به بیان نقش و کارکرد ارزشمند تالاب در چرخه زندگی مردم پرداخت و گفت: اقلیم مناطق حاشیه تالاب وابسته به این تالاب‌ها هستند و آسیب به آن در زندگی کردن خلل ایجاد می‌کند.

زخم خشکسالی علاوه بر آسیب به منابع طبیعی و بخش کشاورزی، بر پیکر نیمه جان تالاب‌های این استان نیز سایه انداخته بود اما در بهار سال ۹۸ با سخاوت آسمان و بارش متناوب باران بار دیگر تالاب‌ها جان دوباره گرفتند و به چرخه حیات بازگشتند با این وجود همچنان حال چم شور اسباباد ناخوش است.

به گفته این کارشناس حوزه محیط زیست، از زمره مزیت‌های تالاب رفع تهدید سیلاب و تخریب اراضی است یعنی دولت بدون هیچ هزینه‌ای یا تلاش برای سدسازی برای کنترل سیلاب، تنها با خفقت و اهمیت وجودی این نظام حیات بخش چه بسا در صورت نبود تالاب آق گل ملایر شهر مجاور آن یعنی آق گل تخریب می‌شد.

با توجه به نقش جوامع محلی برای حفظ این رگه‌های حیاتی زمین بنابراین فرهنگسازی توجه به تالاب‌ها همواره مورد توجه سازمان حفاظت محیط زیست بوده تا بتوان از مرگ تدریجی آنها جلوگیری و با استفاده از ظرفیت اکوتوریسم زمینه را برای جذب گردشگر و طبیعت دوستان فراهم کرد.

صفی خانی بیان کرد: تلاش جوامع محلی و مردم بومی ساکن در حاشیه تالاب آق گل، همکاری همدان و استان مرکزی در تامین حق

پنجشنبه ۲۷ آذرماه ۱۳۹۹

سال دوازدهم ■ شماره ۱۹۲۱

www.sepehrpress.ir

و ممکن است در سـالهای بعد نباشند، غاز پیشانی سفید کوچک نیز یکی از همین گونه پرندگان است که پس از سـالها دوباره در همدان دیده شده است.

معـاون فنی محیط زیست همدان عنوان کرد: این گونه به کمک عکاسـسی علی ثقفی که از عکاسان طبیعت در استان هستند شناسایی و ثبت شده است

از سالها در همدان

معـاون فنی اداره کل حفاظت محیط زیست همدان در این باره گفت: هرساله سدها و زیستگاههای آبی پرندگان آبی و کنار آبی درهمدان پایش می‌شود که می تواند به پیدایش گونه های جدید منجر شود.

مهدی صفی‌خانی افزود: در بیش‌تر مواقع گونه‌های پرندگان آبی استان مهاجر هستند

تالاب‌های همدان مامن پرندگان مهاجر

و انتقال پرنده به داخل خانه پرهیز کنند همچنین واحدهای پرورش طیور و مرغداری‌های نزدیک زیستگاه‌های آبی بیشتر باید مراقب باشند.

وی افزود: امسال هیچ گونه پروانه ای برای شکار حیوانات به ویژه پرندگان آبی و کنار آبی صادر نشده است و این اقدام در افزایش جمعیت گونه‌های مختلف جانوری و پیشگیری از انتقال بیماری آنفلوانزا موثر است.

۳۷
تالاب‌های همدانی عاری از آنفلوآنزا

مسئول اداره بهداشت و مدیریت بیماری طیور اداره کل دامپزشکی استان همدان نیز در این باره‌یید گفت: براساس آزمایش‌های «بی‌سی.آر.» انجام شده از پرندگان، تاکنون هیچ موردی از وجود بیماری آنفلوانزا در سطح استان مشاهده نشده است.

دکتر محمد علی بهرامی افزود: طبق دستورالعمل سازمان جهانی بهداشت دام (OIE) و سازمان دامپزشکی برای نمونه برداری از تلفات حیات وحش به جز گونه‌های خاص مثل قره غاز، قو و غاز خاکستری باید پنج تلفات از یک گونه یا ۱۰ تلفات از چند گونه مشاهده شده تا نمونه برداری صورت بگیرد.

وی اضافه کرد: دیدن لاشه یک پرنده به معنای وجود آنفلوانزا نیست چراکه ممکن است علت تلف شدن پرنده عواملی نظیر بیماری‌های باکتری همچون باستورلوز و سالمونلوز باشد بنابراین هر تلفاتی به معنای آنفلوانزا نیست.

مسئول اداره بهداشت و مدیریت بیماری طیور اداره کل دامپزشکی همدان افزود: بروز بیماری‌هایی همچون باستورلوز و آنفلوانزا موجب سقوط پرنده در حین پرواز می‌شود اما تلفات پرنده علل دیگری همچون جنگ بر سر قلمرو، مسمومیت، گرسنگی و خستگی ناشی از سفر نیز دارد.

دکتر بهرامی گفت: تاکنون ۲ سری نمونه برداری از چندین لاشه پرنده و چند پرنده نیمه جان صورت گرفته که نتایج به دست آمده گویای این است که آزمایش مولکولی بی‌سی.آر آنها منفی است.

مسئول اداره بهداشت و مدیریت بیماری طیور اداره کل دامپزشکی همدان با بیان اینکه هیچ مورد مثبت آنفلوانزا در همدان تاکنون گزارش نشده است افزود: وضعیت جسمی ۲ قطعه اردک سرسبز و ۲ قطعه باکلان یک هفته گذشته مورد بررسی قرار گرفتند که نتیجه آزمایش آنها منفی بوده است.

وی توضیح داد: آزمایش‌ها شامل نمونه برداری از خون و آزمایش اچ‌آی به همراه آزمایش «بی. سی.آر.» بوده که «سواب» را از نای و «کلوآک» پرنده گرفته و آزمایش مولکولی از دقت بالایی